

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (121.)
w dniu 22 stycznia 2019 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 1074, druki sejmowe nr 3117 i 3131).

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 07)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Chróścikowski)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Szanowni Państwo, pozwólcie, że otworzę posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(Rozmowy na sali)

Mógłbym prosić o skupienie?

Mamy dzisiaj do rozpatrzenia na sto dwudziestym pierwszym posiedzeniu komisji jeden punkt. Jest to ustawa zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw. Druk senacki nr 1074, druki sejmowe nr 3117 i 3131.

Niezmiernie mi miło przywitać pana ministra Ryszarda Zarudkiego wraz z osobami towarzyszącymi. Są to: pani Joanna Czapla, dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich; pan Tomasz Figurski, naczelnik Wydziału Realizacji Płatności Bezpośrednich w Departamencie Płatności Bezpośrednich w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi; pani Jolanta Dobiesz, dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Oczywiście jest też nasz pan mecenas Michał Gil.

Witam dodatkowo... Zaraz... Pan Robert Adam...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jest taki? Nie wiem, czemu jest wpisany. Gdzieś się tutaj wpisał przez przypadek. Martynowski, tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Wpisał się ktoś.

Witam również osoby z naszego sekretariatu.

Panie Ministrze, żeby nie przeciągać, proszę o informację w skrócie. Wszyscy o wszystkim wiedzą. Mają materiały, mają opinie. Proszę przedstawić nam tutaj krótką informację na temat zmian.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa Ryszard Zarudski:

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Dziękuję za możliwość przedstawienia na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji rolnictwa ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw.

Pragnę podziękować senackiej komisji, szanownej komisji za tak szybkie zajęcie się tą sprawą.

Chciałbym na wstępie powiedzieć tak. Jeśli chodzi o system płatności bezpośrednich, to mamy za sobą trzeci pełny sezon wdrażania płatności bezpośrednich w tej kadencji Sejmu. Trzeci pełny – 2016, 2017 i 2018. O ile w dwóch pierwszych latach, w 2016 i 2017 r., było możliwe tradycyjne składanie wniosków o płatności bezpośrednie, czyli w formie papierowej, o tyle rok 2018 był taką rzeczywistą rewolucją, ponieważ wnioski mogły być już składane – jak i wcześniej – w formie elektronicznej. Efektem tego jest to, że w 2017 r. dzięki pracy – to trzeba powiedzieć wprost – agencji restrukturyzacji, dzięki wyciągnięciu błędów z doświadczeń wcześniejszych lat, z funkcjonowania tzw. e-wniosku... On został poprawiony i był bardziej przystępny, dostępny dla rolników. Praca zarówno agencji, pracowników, tych mróweczek w biurach powiatowych, jak i całej służby doradczej oraz pracowników izb rolniczych doprowadziła do tego, że cały system zadziałał, oczywiście pod nadzorem ministerstwa. Sukces jest pracą zespołową, co do tego nie mamy wątpliwości. A wnioski o płatności bezpośrednie w formie elektronicznej są tego najlepszym przykładem. Jak się wszyscy zorganizujemy, jak wykonamy dobrą robotę... Kluczem, sercem tego wszystkiego był bardzo dobry system elektroniczny.

Efekt był taki, że w 2018 r... Rok wcześniej 1% wniosków złożono w wersji elektronicznej. W roku 2018 aż 67% rolników złożyło wnioski w wersji elektronicznej. Ale jeszcze ważniejsze jest to, że dotyczy to 90% powierzchni uprawianej do dopłat. Podkreślam: 90%. To oznacza, że 8 tysięcy 300 rolników złożyło wnioski w formie papierowej. Mniej więcej tyle złożyło rok wcześniej w wersji elektronicznej. To pokazuje skalę operacji, skalę wykonanej pracy i skalę – nazwijmy to – zrozumienia, bo problemów było dużo. Nie ukrywajmy, ile ta kampania... Za pierwszym razem były popełnione błędy i bardzo precyzyjnie je określiliśmy.

Musimy też powiedzieć, że brakująca liczba, różnica między dwoma wymienionymi przeze mnie... 890 tysięcy rolników złożyło wnioski w formie elektronicznej, 8 tysięcy – w formie papierowej, a pozostała część, czyli 425 tysięcy rolników, złożyła tzw. oświadczenia, czyli powiedziała „nic się nie zmieniło w moim gospodarstwie w porównaniu do tego, co było w roku poprzednim”. W ubiegłym roku była taka możliwość. Rolnicy mieli możliwość korzystania z formy papierowej, co miało pomóc w dobrym wypeł-

nieniu wniosku elektronicznego. Tak było w roku 2018. W międzyczasie były różne zmiany, także ustawowe.

Ustawa, którą teraz procedujemy, ma doprowadzić do dokładnie takiej sytuacji, jaka była w ubiegłym roku – wszyscy rolnicy otrzymają wnioski w formie spersonalizowanej. Można więc powiedzieć: to po co ta zmiana, skoro nic nie zmieniamy w porównaniu do tego, co było w roku poprzednim? Ano zmiana jest potrzebna, bo po takim sukcesie zmieniliśmy w międzyczasie ustawę i powiedzieliśmy, że do 890 tysięcy rolników nie wysyłamy wniosków w formie papierowej. Zmieniamy to, żeby nie wprowadzać zamieszania. Czy to błąd? Nie. Ale chcemy, żeby rolnicy efektywnie wykorzystali te 3 lata, tak, żeby nikt nie powiedział, że składając wniosek elektroniczny, złożył go źle, bo nie miał wniosku w formie papierowej. Ten trud, wysiłek jest duży i są z nim związane koszty.

Zmienioną już ustawę zmieniamy na taką, która będzie przyjazna dla rolników. Lepiej wyciągnąć wnioski i być mądrym przed szkodą niż po szkodzie, Panie Senatorze. Ta ustawa wprowadza rozwiązania, które spowodują, że wszyscy rolnicy otrzymają wnioski w wersji papierowej, które będą podstawą do tego, żeby wypełniać wnioski w wersji elektronicznej, bo została utrzymana zasada „100% wniosków w wersji elektronicznej”.

Oświadczenia są zachowane, z tą tylko różnicą, że rolnicy, którzy mają zmianę delimitacji ONW, czyli... W ubiegłym roku było złożonych... Na czym polega problem? Jest 425 tysięcy rolników, którzy złożyli wnioski w formie oświadczeń. Z tego 200 tysięcy to byli ci rolnicy, którzy mieli też ONW. I ci rolnicy muszą sprawdzić, czy teraz są na obszarze ONW, czy są wyłączeni z obszaru. Jeśli tak, to wtedy nie mogą składać oświadczenia.

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Lub są nowi, którzy są włączeni.)

Lub są nowi, którzy są włączeni. Tak więc wszyscy, którzy składali oświadczenia, nie mogą tego robić z automatu, tak jak w roku poprzednim, i pisać, że u nich nic się nie zmieniło.

(Głos z sali: A jak jest z hektarami? To po...)

Tak. Tam jest zapis, że 10 i poniżej.

(Głos z sali: Czyli mogą składać?)

Tak.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jak jest powyżej, to trzeba już normalnie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak.

(Głos z sali: To tych małych dotyczy.)

Tych małych. No ale mamy pewną ulgę. Nie trzeba... Jeszcze raz: wszyscy rolnicy, którzy będą składać... Uwaga: przy oświadczeniach jest piętnasty. Procedujemy tę ustawę tak szybko, żeby prezydent ją podpisał. Od 15 lutego do 14 marca oświadczenia, a wnioski elektroniczne od 15 marca do 15 maja.

(Senator Waldemar Bonkowski: Panie Ministrze, jak tak dalej pójdzie, to ministerstwo rolnictwa będzie najlepiej funkcjonującym ministerstwem w rządzie.)

Podążając za tą myślą, dodam, że w 3 kolejnych latach kampanii, w latach 2016, 2017 i 2018, rolnicy otrzymywali 70% zaliczek do 31 listopada. Oczywiście nie otrzymywali tego bez powodu. Były trudne czasy, ale trzeba było to

przeprowadzić. Kiedyśmy przyszli, sytuacja była inna, ale mówimy o tym, co jest dobre i co jest teraz, o tym, że już właściwie 2/3 pieniędzy rolnicy mają na początku grudnia, a dopiero od 1 grudnia zaczyna się ustawowe wypłacanie. Pozostałe kwoty są wypłacane do 30 czerwca. Oczywiście zawsze jest pewna grupa rolników mających kontrolę, gdzie ograniczenia z tytułu wypłacanych zaliczek są większe. Ale mówimy o 14 miliardach zł i mówimy o 14 milionach ha użytków rolnych. To tyle, ile jest w połowie Europy, tak można najprościej powiedzieć. Połowa Europy ma tylu rolników i połowa Europy ma tyle hektarów użytków rolnych. No, może 1/3. Przesadziłem. Ale mówię o tym, żebyśmy zdawali sobie sprawę ze skali spraw, problemów i systemu, którego to dotyczy. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę pana mecenasa Michała Gila o opinię Biura Legislacyjnego.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Michał Gil:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Nie mam uwag do ustawy.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa ma jakieś pytania? Czy są jakieś wnioski? Nie ma wniosków.

Ja składam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Czy są inne wnioski? Nie ma.

Panie Ministrze, skoro nie ma żadnych uwag, będę mógł spokojnie przedłożyć wniosek do przegłosowania.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (6)

Dziękuję.

Jednogłośnie to przegłosowaliśmy.

Czy ktoś chce być sprawozdawcą? Nie ma chętnych, więc sprawozdawcą będzie przewodniczący.

Panie Ministrze, dziękujemy za wszystkie dotychczasowe prace, szczególnie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wiem – dzisiaj uchwaliliśmy budżet – że agencja restrukturyzacji dzięki dobroci Sejmu i poprawkom przyjętym w Sejmie uzyskała 20 milionów zł. Myślę, że chyba w nagrodę. Proszę przekazać pani prezes, że Senat to podtrzyma i raczej nie będzie mieszał w tej sprawie. Niech pracownicy, którzy są w agencji restrukturyzacji, będą zadowoleni z tego, że parlament się o nich stara.

Panu ministrowi też dziękujemy, bo bardzo mocno... Panie Ministrze, dalej będziemy pracować nad tym, żeby nasze doradztwo też było... Chociaż tam jest chyba 9% wzrostu. Zabiegamy o to, żeby to doradztwo docenić, bo bez doradztwa państwo w agencji będą mieli trudniej.

Łatwiej będzie agencji realizować pewne rzeczy, jeśli dobrzy doradcy będą w tym pomagać.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak jest.

Dziękujemy, Panie Ministrze.

Dziękujemy gościom. Dziękujemy państwu.

Zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju

Wsi.

(Koniec posiedzenia o godzinie 16 minut 20)

Kancelaria Senatu
Opracowanie:
Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów
Druk i łamanie:
Centrum Informacyjne Senatu, Dział Edycji i Poligrafii